

Henke och bokstäverna som hoppar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Henke tycker att det är jobbigt att läsa. Bokstäverna hoppar och gör inte som han vill. Det verkar så lätt för alla andra i klassen, men Henke tycker att det är svårt. Som tur är finns det andra saker som Henke är bra på.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Alfabetet och alfabetisk ordning. (SV åk 1–3)
- Sambandet mellan ljud och bokstav. (SV åk 1–3)
- Berättande texters budskap, uppbyggnad och innehåll. Hur en berättande text kan organiseras med inledning, händelseförlopp och avslutning samt litterära personbeskrivningar. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.
- Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 1–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 1–6)
- Ord, begrepp och kroppsspråk som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. (SV åk 1–6)
- Skriftspråkets uppbyggnad. Mellanrum mellan ord, stor bokstav och punkt. (SV åk 1–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

INNAN NI LÄSER

Förförståelse

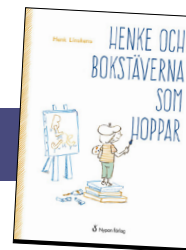
Diskutera begreppet text, exempelvis genom att skriva ord på tavlan. Vad tänker eleverna på när de hör ett visst ord? Kan text vara mer än skrivna ord? Kan man till exempel läsa bilder, symboler, musik och filmer?

Gör samma övning fast med ordet *läsa*. Vad tänker eleverna på? Kan man läsa på olika sätt? Läser man om man lyssnar på text? Varför är läsning viktigt? Vad gör man när man läser en text? Är det viktigast att förstå bokstäverna eller att förstå innehållet i texten?

Skapa gärna en gemensam tankekarta över elevernas tankar, resonemang och associationer.

MEDAN NI LÄSER

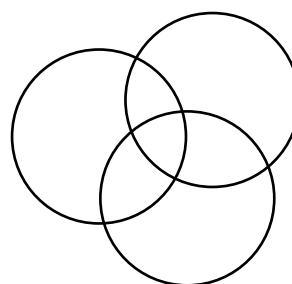
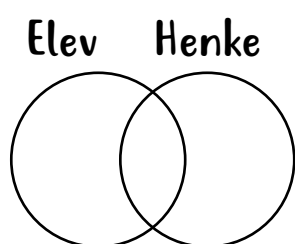
Läs gärna texten högt tillsammans. Då kan ni stanna upp i läsningen och du som pedagog kan modellera dina tankar högt genom att ställa frågor på texten, läsa bilderna och berätta om dina associationer som du gör när du läser. På det här sättet får eleverna en läsande förebild och tränar strategier som är användbara för att öka förståelsen av text.

NÄR NI HAR LÄST

Venn-diagram

Finns det någon som är precis som alla andra? Förhoppningsvis har vi alla egenskaper som gör att vi både är unika och känner samhörighet med andra. För att jämföra likheter och skillnader, både med andra elever och med Henke i boken, kan ni arbeta med ett Venn-diagram. Är det *en* elev som läser boken kan ni använda två cirklar och är det flera elever kan ni använda tre cirklar eller dela in eleverna i grupper.

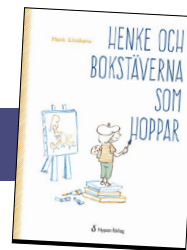
I den gemensamma ytan skriver ni in likheter. I de andra ytorna skriver ni in skillnader. Ni kan med fördel arbeta gemensamt på tavlan, men det går även att rita cirklarna på ett papper. Hjälp eleverna genom att ställa frågor som gör att de kommer igång med jämförandet.

- Vad är du bra på?
- Vad tycker du om att göra?
- Vilka är dina favoritämnen i skolan?
- Vad tycker du om att göra på rasten?
- Vad tycker du om att göra på din fritid?

Syftet med övningen är att stärka elevernas identitet, att hjälpa dem att sätta ord på tankar och känslor. De får träna på ord för att beskriva egenskaper. Förhoppningsvis skapar uppgiften en muntlig diskussion.

KÄNDA PERSONER

Många kända personer har dyslexi. Kronprinsessan Victoria och rapparen Petter är två exempel och de är öppna och pratar om sina problem. Sök på namnen + dyslexi.

FACIT

Läsförståelsefrågor

Frågor på raden (Du kan läsa och hitta svaret i texten.)

1. Vad gör bokstäverna när Henke försöker läsa dem?
Bokstäverna hoppar.
2. Varför går Henke till en annan klass ibland?
Han går dit för att öva och bli bättre.
3. Vad drömmer Henke om i boken?
Han drömmer om en vetenskapsman som uppfinner en magisk dryck. Drycken gör så att man inte är rädd för bokstäver.
4. Varför tycker Henke inte om att läsa tjocka böcker?
När det är mycket text, börjar han tänka på annat.
5. Vilka ämnen tycker Henke är roligast i skolan?
Han tycker att bild och historia är roligast.

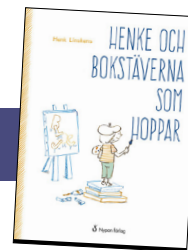
Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

6. Vad tror du att Henkes föräldrar arbetar med?
De arbetar på ett bageri. (Se bilden.)
7. Varför tycker Henke om att vara ensam?
När han är ensam kan ingen ställa jobbiga frågor.
8. Varför är Henke rädd för bokstäverna?
De är svåra att läsa.

Frågor bortom raderna (Genom att använda dig av vad du själv har varit med om och sett, hört eller läst förut, kan du tänka ut ett svar på frågan.)

9. Varför är det viktigt att lära sig läsa och skriva?
Eget svar, förslag: Det är viktigt att kunna läsa så att man kan ta del av information och berättelser. Det är viktigt att lära sig skriva så att man kan dela med sig av sina tankar och idéer till andra. Men man kan läsa och skriva på många olika sätt.
10. Vad kan man göra om man tycker att det är svårt att läsa och skriva?
Eget svar, förslag: Man kan lyssna på böcker och använda dator och andra digitala hjälpmedel som gör det lättare att skriva.
11. Alla har något de är bra på. Vad är du bra på?
Eget svar.
12. Vilka ämnen tycker du är roligast i skolan?
Eget svar.
13. Varför börjar Henke tänka på annat när han läser tjocka böcker?
För att det är svårt att läsa texten. Då blir det svårt att koncentrera sig och det är lätt att börja tänka på annat.

ORDNING

Placera meningarna i rätt ordning.

- 5 Jag är duktig på att rita och pyssla.
- 3 Ibland måste jag gå till en annan klass.
- 2 Mamma och pappa har inte tid att hjälpa mig.
- 1 Jag är lite annorlunda.
- 6 Jag tänkte på Picasso, som var en berömd konstnär.
- 4 Ibland läser jag serier på biblioteket.

ORDFÖRSTÅELSE

annorlunda

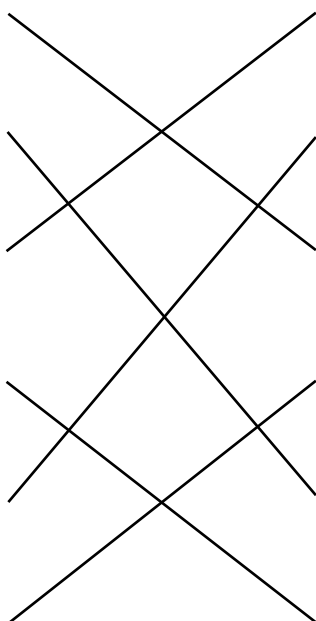
magisk

farligt

serier

vetenskapsman

drömmar

någonting som man är rädd för

en person som forskar

på ett annat sätt

fantiserar

övernaturlig

berättelser med bilder

SKILJETECKEN

En gång i skolan började jag tänka på annat. Jag tänkte på **Picasso**, som var en berömd konstnär. **Han** och jag satt på ett kafé i **Paris** och pratade om att rita och måla.

LUCKTEXT

Jag är duktig på att **rita** och pyssla. Ibland frågar de andra om jag kan **hjälpa** dem! Mina favoritämnen är bild och **historia**. Jag tycker om spännande berättelser och **bilder** av stora och små **hjältar**.